

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LIE 0. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, четвер, 25-го травня 1944.

No. 101. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, May 25, 1944.

три центи В СВОБОДНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ДОДАТКОВЕ СВІТОВОГО ПРОВІДУ Я ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

НЬО-ЙОРК. — Америка це найсильніша держава в світі, і має стати постелити будучність світу так, як цього бажає собі народ Злучених Держав — оце зміст промови Бернарда Бейрука, головного дорадника президента Рузвельта виголошеної на обіді в готелю Валдорф Астор в його честь. На цьому обіді Бейрук дістав від журналу Ді Чорчмен, призначеному до редакції, що віддали прислугу „при поширюванні волі і порозуміння між усіма народами“.

Бейрук брав участь такі визначні одиниці, як директори мобілізації Бірнс, секретар маринарки Форестал, секретар військового департаменту Петерсон, член Верховного Суду Джексон і багато інших. Багато з них обговорювали конечність проводу Злучених Держав подібно, як про це говорив Бейрук. Бейрук сказав так: „Коли минеться війна, жаден країн зможе поправити долі свого народу без нашої допомоги. Мир буде без значіння, коли не поправити безщоденного життя. В такій кризі Америка не може бути ні розтрата ні скупа. Вона буде справедлива як для себе так і для інших. Я не маю економічного всевидючого ока-радару для будучності, але певний, що ми можемо зробити будучність такою, якою ми її захочемо мати“.

ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ В ТЕКСАС РОЗДВОЄНА.

ОСТИН (Тексас). — Уперше за людської пам'яті стейтова конвенція Демократичної Партії розбилася надвоє. Це сталося з приводу питання, чи делегати мають дістати інструкції, щоб голосувати за Рузвельта на краєвій конвенції в Шікаго, чи дати їм вільну руку. Прихильники Рузвельта потерпіли при голосуванні двічі невдачу. Потім вийшли із залу засідання і відбули окремі наради. На внесок колишнього підсекретаря внутрішніх справ Алвіна Вірца, вони перевели резолюцію, в якій стверджують, що вони самі для себе творять конвенцію.

У міжчасі правильна демократична конвенція уконститувалася яксклад і вибрала 48 делегатів на конвенцію в Шікаго без подавання інструкцій, за якого кандидата вони мають там голосувати. Конвенція перевела різні резолюції з критикою адміністрації Рузвельта. Стейтова конвенція загрозилася теж краєвій конвенції в Шікаго, що вона не підтримає Рузвельта на випадок, як би краєва конвенція допустила делегатів, вибраних на зібранню „розбивачів“ правильної конвенції.

ВІДРЕЧУТЬСЯ ЗБРОЇ ЗАМОРЕМ ПО ВІЙНІ.

ГІЛ ФІЛД (Юта). — Воєнні матеріали, які завезено тепер за море і які не зужити вчасі війни, полинуть американці на місці, замість перевозити їх назад домі. Таку думку висловив командант постачання з табору Петерсон, Огайо, майор Лестер Т. Милер. Він доводить, що це неоплата перевозити незужити зброю назад в Америку і тому ліпше її віддати, або просто кинути в море.

КОМУНІСТИ ВЖЕ „ПАНИ“, А НЕ „ТОВАРИШІ“.

НЬО-ЙОРК. — При закладанні нового Комуністичного Політичного Товариства прийнято між іншими постанову, щоб залишити прозивання себе „товаришами“, як це було досі звичаєм між комуністами. Це зроблено тому, що в Америці живається слова „мистер“ („пан“) при щоденній розмові. З нагоди переорганізування комуністів відбулося велике віче в Медисон Сквер Гарден при участі 20,000 людей, які заплатили вступ від 50 центів до 2 доларів. На вічу прийнято постанову, щоб підтримати четверту кандидатуру Рузвельта після промов 12 комуністичних лідерів. Темою промов був напрям політики Злучених Держав по лінії угоди в Тегерані, тобто співпраці Америки з Росією й Британією. Несподіванкою на вічу було продавання нової книжки Бравдера про Тегеранську конференцію.

ЗА ЗНЕСЕННЯ СТЕЙТОВОЇ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ПРИ ДОПОМОГОВІЙ АКЦІЇ.

КЛІВЛЕНД. — На краєвій конференції суспільних діячів багато промовців підтримувало становище репрезентантів із стейту Ровд Айленд, які домагалися, щоб знести стейтову приналежність для осіб, які шукають допомоги. Постанови, які наказують слідувати за стейтовою приналежністю, не лише є дуже коштовні, але ще й сприяють саму допомогову акцію. Дуже рідко людина йде до іншого стейту за допомогою, а зате часто людина шукає праці в іншому стейті, а це не втрата для стейту, а набуток, бо робітник не лише заробить на себе, але теж придбає маєток для громади, коли платитиме податок.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Надіються признання Ісландії як Республіки збоку Америки

ВАШІНГТОН. — Острів Ісландія, який під цю пору є під спільною мілітарною управою Злучених Держав і Британії, покінчив голосування над питанням, яку він має мати форму правління на будуче, як про це сповіщає ісландський посол Тор Торс, що резидує у Вашингтоні. Є це вислів волі населення, щоб у той спосіб шквоти зірвати дотеперішні зв'язки з Данією, яка панувала над нею упродовж 563 літ. — В році 1930 Ісландія святкувала 1,000-ліття свого парламенту, є це отже найстарший парламент у світі. Вона була злучена з Данією тим, що признавала данського короля своїм королем. Перед тим, від 963 р. це була незалежна республіка. Від 1263 до 1381 була під володінням Норвегії, а опісля злучилася з Данією. Після цього, як тепер перейшло голосування за самостійною республікою, населення надіється, що Злучені Держави признають її як найновішу самостійну державу.

ЮНРА ЗОСЕРЕДЖУЄ УВАГУ НА СПЕЦІАЛІСТІВ

ВАШІНГТОН. — Чим ближче до інвазії, тим більше звертають увагу на можливість поширеної діяльності Адміністрації Ріліфу й Реабілітації Об'єднаних Держав (ЮНРРА). Ця адміністрація зосереджує свою працю на акції спеціалістів, щоб видатки могли виплатитися. На підставі обчислення віцедиректора ЮНРРА Гендріксона тепер є під інвазією Німеччини 500,000,000 аселення чужих держав. Багато між ними є голодних, багато не може ніяк знайти дороги до заграниці, мільйони не мають лікарської обслуги, а всі вони мусять працювати на наїзника. Отже треба бути готовим на наглу перемену на поклик військової влади, а щойно пізніше на заклик правно наставленого уряду в кожному краю. Гендріксон думає, що з пересилькою харчів для нападених тепер країн буде менше клопотів, бо багато харчів уже перевезено в Європу. Зате важче буде з доставкою убрания по низкій ціні.

ІТАЛІЯ ДІСТАЄ 100,000 ТОН ХАРЧІВ МІСЯЧНО

ВАШІНГТОН. — До Італії вивозять тепер 100,000 тон на допомогу у прохарчування. Вивозять збіжжя, мук, бавовну, убрания, взуття, порошокове молоко, насіння городини, штучні навози й медицину. Все те призначене на допомогу цивільного населення, яке несподівано найшлося без цих припасів, коли німці заняли Італію.

Болгарія пробувала погодитися з Росією

ІСТАНБУЛ. — Джосеф М. Лівай, кореспондент „Нью-Йорк Таймсу“, каже, що болгарський прем'єр Добри Бошілов, рахуючись за зростом просоветських симпатій у болгарській армії й народі, вислав був до Москви представника з пропозицією, що він зробить у Болгарії протинімецький переворот, якщо Росія загарантує Болгарії Македонію, Тракію й Добруджу. Советський посол у Болгарії, що був висланником Бошілова до советів, справді дістався до Москви й предложив Сталінові пропозицію Бошілова. Сталін відкинув пропозицію Болгарії, бо мовляв він не може відступати території коштом Греції й Югославії. Така справа, сказав Кремль, має бути вирішена Об'єднаними Державами по війні.

Джосеф Лівай вважає поступок Сталіна доказом вірності советського уряду для Об'єднаних Держав та політиком для всіх тих, що пробують вбити клин незгоди між советським союзом, з одного боку, та Злученими Державами й Британією, з другого.

До Берна доносять, що, не потрапивши добути російської приязни, Бошілов пробував скласти новий пронімецький кабінет, але не всів і уступив навсегда, а ресенційна рада встановила загально відомого німецького прихильника Калфова, президента болгарського парламенту, солом'яним прем'єром.

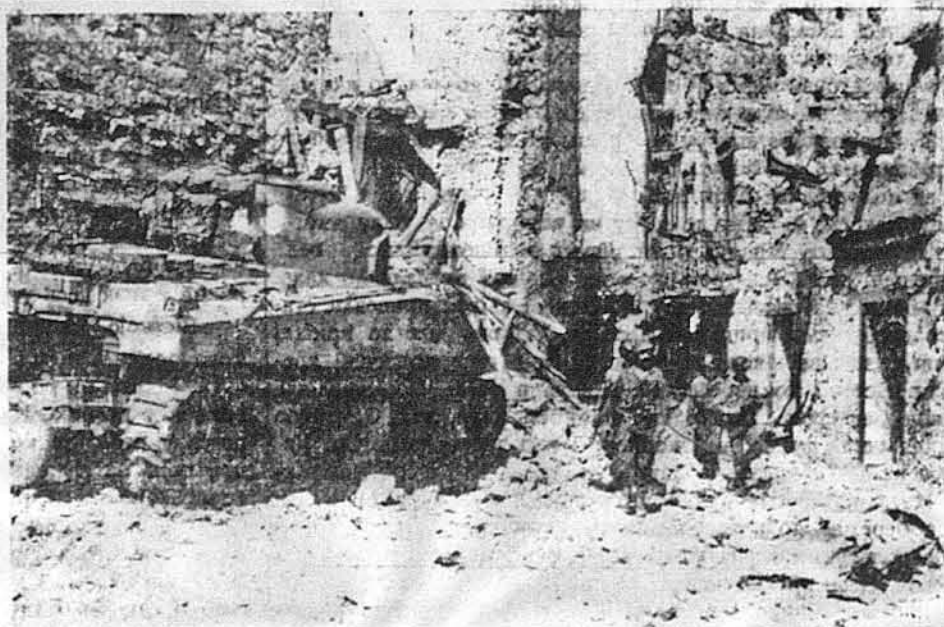
Квіслінг ГРАЄ НА ПРОТИСОВЕТСЬКИХ НАСТРОЯХ НОРВЕЖЦІВ

ЛОНДОН. — Оголошення угоди між норвежським урядом на вигнання й Аліантами про цивільну адміністрацію для Норвегії по її визволенню зпід німецької окупації стало притокою для Квіслінгового уряду повести проти норвежського уряду на вигнання нову кампанію. В цій кампанії Квіслінг використовує факт, що між Аліантами є советський союз, і представляє норвежцям справу згоди так, що мовляв советський союз заставив Аліантів віддати Росії вільну руку в Норвегії та що мовляв Аліанти вже відступили Росії всю південну частину Норвегії, аж по місто Нарвік.

По своїх поворотах з візиту в Гітлера Квіслінг видав перший приказ про організацію Норвегії проти аліантської інвазії. Покликано цим приказом до військової служби класи рекрутів з 1921. до 1923. років, разом коло 600,000 осіб.

НІМЦІ ДАЛИ РОЗСТРІЛЮЮТЬ ЧЕХІВ

З чеської преси в окупованій Чехословаччині показується, що останніми часами німці знову розстріляли шістьох чехів. П'ятеро з них обвинувачено за саботаж і участь у чорній біржі; в одному випадку засуджено людину за зраду, в газетах однак не сказано, в який спосіб обвинувачений допустився цієї зради.

ВОЄННЕ ЗНИЩЕННЯ. Світлина показує, яке знищення робить війна в італійських містах. Чотири американські воїни уважно пробираються через румовища розбитого гарматами італійського міста Кастелфорте після того, як його добула п'ята аліантська армія, зложена переважно з американців. На ліво руїни розбитого американського повзу.

Аліанти почали офензиву під Анцієм

НЕАПОЛЬ. — Аліанти кинули в бій поважні військові сили зібрані на побережжю коло Анції, на південь від Риму. Генерал Кларк, командант п'ятої армії, особисто кермував операціями. Сухоzemні операції піддержували сильно авіація з повітря та британська фльота далекодальними гарматами з моря. Атака була направлена на місто Чістерну.

Ця офензива поступила одночасно з натиском восьмої армії на Лінію Гітлера далі на полудне. На цьому головному фронті йде далі завзятий бій. Аліанти добувають у ньому щораз нові позиції. Німці вже відступили з міста Піка.

ВЕЛИКИЙ РЕЙД НА ІНВАЗІЙНЕ ПОБЕРЕЖЖЯ.

ЛОНДОН. — Понад 1,000 американських бойовиків й бойових бомбовиків вибралося з Британії на масовий рейд на різні цілі на інвазійних побережах, між іншим на два залізничні двірці й шість ворожих повітряних баз у Франції.

Коло 600 „літаючих фортець“ і „либерейторів“ вдарило по подібних цілях у західній Німеччині.

Ця атака наступила по нічнім нападів британських літаків на Дортмунд, Бравншвайг, Орлеан і Ле Ман, підчас котрого скинено 3,360 тон бомб.

НІМЦІ ГРОЗЯТЬ РОЗСТРІЛАМИ АЛІАНТСЬКИХ ЛЕТУНІВ.

ЛОНДОН. — Німецьке радіо оголосило, що німецький уряд постановив ставити на суд як воєнних злочинців аліантських летунів, зострілених на землі німцями, бо мовляв вони атакують спеціально поїзди, котрим ідуть жінки й діти, та фермерів, що працюють на полях.

Преса й радія в аліантських краях уважають що загрозу нацистичного уряду доказом, що аліантські напади з повітря на німецькі комунікаційні засоби справляють Німеччині поважну шкоду.

ЗРІСТ ХАОСУ НА ФРАНЦУЗЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ ВНАСЛІДОК РЕЙДІВ.

ЛОНДОН. — Роберт де Боплян, французький радіовий коментатор, признав у своїй радіовій промові, що аліантські бомбардування спричинили повний хаос у французькій залізничній системі. Мовляв, вони розбили на дрібні кусні цілу низку залізничних двірців, безчисленні локомотиви й залізничні варстати.

Аліантські круги припускають, що справа не представляється так зле, як говорить Боплян, бо німці певно встигли неодноразово направити.

ВПЛИВ АЛІАНТСЬКИХ РЕЙДІВ НА НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ.

ЦУРІХ (Швайцарія). — Швайцарський кореспондент місцевої газети „Нойе Ціріхер Цайтунг“ описує в газеті свої помічення підчас недавнього поїзду в Німеччині. Він каже, що безупинні аліантські бомбардування починають заломлювати волю німецького народу, дезорганізувати промисли й транспортову систему.

Мовляв, аліантські рейди ще не зломали опору німців, але сильно його підірвали. Робітники починають поступово звільняти працю. Зогляд на те, що життя стало зовсім непевне, серед робітників поширилося загально наставлення байдужності до завтра, свого роду неполітичний дефітизм. Число людей, які не хочуть далі воювати, щораз більше зростає.

За донесеннями до шведських газет, нацистичний міністер пропаганди, д-р Гебельс, пробує використовувати постійні аліантські рейди для підбихання серед німців та окупованих Німеччиною народів ненависти до Аліантів.

ГАРМАТНИЙ ПОЄДИНОК ПОНАД КАНАЛ.

ЛОНДОН. — Через пів години йшов у середі раненько понад Англійський канал поєдинок британських і німецьких батарей. Огонь відкрили британські гармати, віддай націлюючись на німецький конвой, що перекрадався Доверським проливом.

МАЛО АКЦІЙ НА СХІДНОМУ ФРОНТІ.

ЛОНДОН. — З російських, німецьких і румунських донесень про події на східному фронті видно, що там ще далі нема більших військових операцій. Московський комунікат говорить знову про бої коло Тирасполя, коло Станіслава й Мозира. Німці доносять про бої над долининою бігом Дністра.

КИТАЙЦІ ПЕРЕРІЗАЛИ БУРМАЙСЬКИЙ ШЛЯХ.

ЧУНКІНГ. — Китайські війська заняли несподіваними операціями місто Чіфанг у провінції Юнані, що лежить близько Бурми, чим перерізали Японцям зв'язок з їх військами на салівським фронті.

Операції коло Міткіни задержують монсуніві зливи й болота. Через те й японці не можуть робити дальшої офензиви в напрямі індійської границі.

"VOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

newspaper published daily except Sundays, Mondays and
lays by the Ukrainian National Association, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y.
BYANT 9-5582

А текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
числа, а як оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА.

одиноке число три центи.

SUBSCRIPTION RATES:

Three cents a copy

року \$3.75 One year
\$3.75 Six months
\$2.00 Three months
\$2.00 Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly)

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Льокаям льокайська доля

Не так ще давно поза тим китайським муром, котрим Гітлер оточив окуповану ним Європу, покінчено за незалежністю Румунії й Мадярщини. Вже тоді заповіджувало, що щось подібне станеться незадовго з іншими сателітами Німеччини. І тепер зноза муру передістаються до нас вісті, які вказують, що вже вибила остання година навіть для самостійності останніх сателітів, які нею ще тишилися, чи радше дурилися.

Чинається цим разом Гітлер двох сателітів: Болгарії й Словаччини.

У Болгарії він має до діла з не дуже то підлеглим сателітом. Болгарія жила кількадесять літ самостійною державою, і болгари привикли поводитися як пани в власній хаті. Навіть як болгарські провідники дочепили болгарські тачки до німецького воза, вони все ще проявляли багато незалежності. Наприклад, вони виповідали війну Англії й Америці, але не виповідали її Росії, для котрої серед болгарів ще є багато симпатій. Упоравшись з мадярами й румунами, Гітлер сказав, що таких народних сентиментів більше не може толерувати. Отже він приказав Болгарії виповісти війну Росії, а коли Болгарія завагалася, запросив до себе на візиту болгарську реєнційну раду.

Члени реєнційної ради по нарадах відмовилися їхати. Вони певно памятають, що з подібної візити австрійський канцлер Шушніг поїхав просто до концентраційного табору, що мадьярський диктатор Горті був підчас візити справжнім в'язнем, що болгарський король Борис зараз по конференції з Гітлером загинув «містично». Пригадали собі члени реєнційної ради наказку про льва, що кликав звірів на гостину, і на ту дисципліну, що не пішла на гостину, побачивши що всі сліди звірів-гостей ведуть тільки до львиної ями, а ні один слід не веде з ями. І реєнційна рада відповіла, що вона готова в разі кончеї потреби вислати свого представника, одного делегата.

Можливо догадатися, що це не врятує ні цілої реєнційної ради, ні нікого з її членів. І не змінить це справи. Болгарія певно стане скоро для всіх практичних цілей провінцією Німеччини, в котрій буде правити німецький воєнний, німецький шпиг і кат з ославленого Гестана. Для оправдання цього опанування Гітлер певно дочитається казочки про вовка й ягня і поклечиться на нелюдську поведінку болгарського уряду, чи пак реєнційної ради, що мовляв цей уряд каламутив воду Німеччині.

Що варта ці нарікання на нелюдність, показує поведінка Німеччини до Словаччини, в котрій Німеччина має найбільше уделого сателіта. Не дивлячись на те, що словацькі провідники стелилися Гітлерови до ніг, що вони були перед ним нижче трави й тиче води, Гітлер тепер казав їм зняти всі костюми незалежності й прибрятися просто в лібрії німецьких льокайів.

Дійсно так: годі мовчати!

Є така газетка, що зветься «Громадський Голос», що по-чому виходить в Нью-Йорку з цілком пригадувати американським радикальним недообиткам колишній старокраєвий часопис тої назви, і то формою та змістом. Форма є та сама, а як за змістом, то вже інше діло.

Та щодо одного, думаємо, що таки зайшла зміна. В старокраєвм «Українським Голосом» не було — «попів». Бо деж там радикалам кувоводитись з попами! Цеж назидальність, темнота. Зате американський «Громадський Голос», як виглядає, більш «толерантний», бо от в числі з 15 травня б. р. помістив статтю під наголовком «Годі мовчати», підписану «Священник».

Чи і який це «священник» — це вже справа сумніння редактора «Громадського Голосу», що то вважає себе покілником усіх навчати не тільки політичного розуму, але й моралі та патріотизму. Це, так сказатиб, піде вже на його рахунок, хто це ось той «священник», що у-достоївся такого, що знайшов місце в американсько-українських радикалів. Для нас хіба важне те, за яку ціну він дістав те місце? Бо як для загального добра, й ширення християнської любови чи згоди і порозуміння між нами — то це був би поступ. Та як для ширення ненависті і кидання калюмній — то це є лихом.

Хто визнається жак трохи в «радикалах» зліз стигу американського «Громадського Голосу», себто в тому, що пише і куди намагається ця газета завести американських українців, той відразу догадається, що тільки такий «священник» міг до неї дістатися, що буде болотом обкидати український національний табір, а в першу чергу «Свободу». І так дійсно.

Що «Свободу» можуть критикувати теж і «священники», це зрозуміло. Одні критикують у добрій вірі, другі з інших причин. Та це ми вважаємо природним явищем, безогляду на те, чи критика слухна, чи ні. Зате не пригадуємо собі, щоб який священник лаяв газету, а не мав настільки священничого почуття, щоб під брехнею і лайкою принаймні не наводити араз слів Ісуса Христа: «Прийдіть благословенні Отця мого...» і т. п., як це є в «священника» у «Громадським Голосі».

Та спитаймо, чи інакше був би той «священник» дістався до такого «Громадського Голосу», що то претяг не повинен мати з «попами» нічого до діла?

Видно, що ні. І тому саме він, проливаючи крокодильчі, фарисейські слюзи, що то ніщо не робиться у справі допомоги Україні, розв'язав ту проблему дуже просто:

Винна тому «велика частина наших «діячів», спутана польською орієнтацією».

Ну, а хтож ширить ту «польську орієнтацію»?

Відповідає на це ось той «священник» теж просто: «Наші «політики» знад Гудсону»!

Та як уже ось таке напишеться, то легко, особливо ось такому «священникові» з Громадського Голосу, піти далі й сказати, що «Свобода», себто «газета «великої української організації», перемінюється на ніщо інше, а тільки на давнього старокраєвого, хрунівського «Руського Селянина».

Ось так точно написав цей «священник» в загадній газеті й ще додав: «До вас вдаюся з отсим голосом, — до «радикалів», бо нема куди вдатися».

Дійсна правда! Тільки «радикали» і комуністи спосібно таке написати! Такого ідіотизму, такої брехні й нікчемності в ось таку важку хвилю і в так важкій, серце і душу кожну українську людину тріпотіть справі — не помістиваб ніяка газета, що має почуття громадської відповідальності, а зокрема така, що думає щиро помагати Україні й українським людям ратувати життя і вийти на волю. Це тільки можливе в московських «Руських Селянинах», що підтуплюють за комуністами.

Отже, як «Годі мовчати», так годі. Тому мусимо і ми заговорити і здирати маску з «мирин» з «Громадського Голосу», що, як бачимо готують уже собі якогось свого Орлеманського, тільки не знати, з якої дієзмі, чи взагалі з дієзмі.

Хоч сумніваємося, щоб Сталін захотів говорити з «хахлою» з Америки. Бо «Орлеманські» то хоч виглядає на якогось шляхетича, та і має відвагу виступати під своїм прізвищем, а в того від «Громадського Голосу» і того нема. Зате брехати, то таки вміє. Що правда, то правда.

КУПИТЕ ВОЕННІ БОНДИ

Перша граматика української мови по англійськи

II.

На 29. сторони подибуємо англійське речення: "I am your father." Коли українське побачить таке речення по англійськи, він певно мав би охоту перекласти: "Я твій батько". Автор перекладає його словами: "Я тобі батько". Нема сумніву, це зовсім добре речення по українськи. Однак і речення: "А твій батько" теж добре по українськи. Питання тепер: чи є між ними яка різниця? На мою думку, кожне чути на українську мову вухом різницю відразу відчув. Почувши слова: "Я твій батько", українське знає, що тут справді й говорить батько. Почувши слова: "Я тобі батько", українське буде схилитися до думки, що тут хтось, що не є справжнім батьком, хоче сказати, що він іншому гейби батько. (Порівняйте українську приказку: Не той батько, що вродив, а той, що виходував).

Отже таке може сказати й опікун сироти, і хазин наймитові, навіть офіційні воєводи. Через те, на мою думку, українське речення "Я тобі батько", треба було перекладати по англійськи не: "I am your father," але: "I am a father to you."

Клопоти з англійським родівником.

Автор віддай і самий відчуває це, бо він каже, що українське речення значить дослівно: (literally): "I am father to you," себто щось так, як я раджу, але з пропущенням «родівника» (article). І це нас виправдає в цілу цю справу, на котру гр. Шклянка в своїй книжці про українську мову в порівнянні з якоюнебудь іншою, яка теж не знає родівника (російською, польською, наприклад) то це було би справді оправдане. Колиж англійська мова родівник має, то треба було щось про нього сказати, як має собі радити з ним англійці, коли йому насувається потреба висловити те, що висловити англійським родівником.

Через повне ігнорування справи в книжці вийшли рішучі замішання. Наприклад, на 26. сторони сказано по українськи: «Прийшов учитель до вчителя». Прочитавши таке речення, українське зрозуміє певно, що прийшов один учитель до іншого (другого). Це треба би було перекласти по англійськи: "A teacher came to another teacher." Та автор перекладає: "A teacher came to the teacher."

Це значить, що якийсь учитель прийшов до добре їм відомого (наприклад, нашого) вчителя. Іншими словами, автор сказав по англійськи зовсім не те, що він сказав по українськи.

На сторони 28. автор перекладає речення "Я дав дівчині книжку" на: "I gave the girl a book." Побачивши такий переклад, англійське певно спитається: Why not: "I gave the girl the book?" Or, why not: "I gave a girl a book?"

На сторони 37. у словарни автор перекладає: англійське "an Englishman" Чи справді, англійське "усе значить" "an Englishman"? А коли ми говоримо вже довго про одного означеного англійця, то чи не скажемо: the Englishman?

На сторони 37. автор каже: "The Ukrainian writers, especially poets, use an inversion freely." Зогляду на те, що не знаємо, котрих саме письменників, чи поетів мається на думці, треба було означити родівників пропустити.

З питанням родівника зв'язане отсе речення на 58. сторони: «Бритійський прапор червоний, білий і синій». Чи може собі українське уявити на основі цього речення який є британський прапор? Як це так, один прапор, а три кольори? Правда, є прапори з двома й трьома кольорами. Кажемо: Український прапор: жовто-синій, або: жовто-блакитний, а не: жовтий і синій. Про австрійський говорили: чорно-жовтий. Про польський: біло-червоний. І так далі. Про канадський треба сказати: червоно-біло-синій.

Справа з прапором належить у відділі про родівник, бо під впливом англійської мови автор говорить про британський прапор як «червоний, білий і синій», а англійська мова може так висказуватися, бо вона прикметників колірів не відмінює, а всі коліри одного предмету може зв'язати в одну цілість при допомозі одного родівника. По англійськи говориться: "A (The) black and white dog," по українськи: «чорно-біла собака». Як англійське хоче сказати, що тут одна собака біла, а друга чорна, то він просто додасть перед другим коліром ще один родівник.

Взагалі англійська мова найшла в родівнику незвичайний засіб висказування різних тонких відтінків мови. І зовсім природно англійське навчаючись чужої мови, захоче висказувати їх і своєю новою мовою. Тому йому й треба сказати, як радить собі така «без-родівникова» мова.

book? Or, why not: "I gave a girl a book?"

На сторони 37. у словарни автор перекладає: англійське "an Englishman" Чи справді, англійське "усе значить" "an Englishman"? А коли ми говоримо вже довго про одного означеного англійця, то чи не скажемо: the Englishman?

На сторони 37. автор каже: "The Ukrainian writers, especially poets, use an inversion freely." Зогляду на те, що не знаємо, котрих саме письменників, чи поетів мається на думці, треба було означити родівників пропустити.

З питанням родівника зв'язане отсе речення на 58. сторони: «Бритійський прапор червоний, білий і синій». Чи може собі українське уявити на основі цього речення який є британський прапор? Як це так, один прапор, а три кольори? Правда, є прапори з двома й трьома кольорами. Кажемо: Український прапор: жовто-синій, або: жовто-блакитний, а не: жовтий і синій. Про австрійський говорили: чорно-жовтий. Про польський: біло-червоний. І так далі. Про канадський треба сказати: червоно-біло-синій.

Справа з прапором належить у відділі про родівник, бо під впливом англійської мови автор говорить про британський прапор як «червоний, білий і синій», а англійська мова може так висказуватися, бо вона прикметників колірів не відмінює, а всі коліри одного предмету може зв'язати в одну цілість при допомозі одного родівника. По англійськи говориться: "A (The) black and white dog," по українськи: «чорно-біла собака». Як англійське хоче сказати, що тут одна собака біла, а друга чорна, то він просто додасть перед другим коліром ще один родівник.

Взагалі англійська мова найшла в родівнику незвичайний засіб висказування різних тонких відтінків мови. І зовсім природно англійське навчаючись чужої мови, захоче висказувати їх і своєю новою мовою. Тому йому й треба сказати, як радить собі така «без-родівникова» мова.

Через повне ігнорування справи в книжці вийшли рішучі замішання. Наприклад, на 26. сторони сказано по українськи: «Прийшов учитель до вчителя». Прочитавши таке речення, українське зрозуміє певно, що прийшов один учитель до іншого (другого). Це треба би було перекласти по англійськи: "A teacher came to another teacher." Та автор перекладає: "A teacher came to the teacher."

Це значить, що якийсь учитель прийшов до добре їм відомого (наприклад, нашого) вчителя. Іншими словами, автор сказав по англійськи зовсім не те, що він сказав по українськи.

На сторони 28. автор перекладає речення "Я дав дівчині книжку" на: "I gave the girl a book." Побачивши такий переклад, англійське певно спитається: Why not: "I gave the girl the book?" Or, why not: "I gave a girl a book?"

На сторони 37. у словарни автор перекладає: англійське "an Englishman" Чи справді, англійське "усе значить" "an Englishman"? А коли ми говоримо вже довго про одного означеного англійця, то чи не скажемо: the Englishman?

На сторони 37. автор каже: "The Ukrainian writers, especially poets, use an inversion freely." Зогляду на те, що не знаємо, котрих саме письменників, чи поетів мається на думці, треба було означити родівників пропустити.

З питанням родівника зв'язане отсе речення на 58. сторони: «Бритійський прапор червоний, білий і синій». Чи може собі українське уявити на основі цього речення який є британський прапор? Як це так, один прапор, а три кольори? Правда, є прапори з двома й трьома кольорами. Кажемо: Український прапор: жовто-синій, або: жовто-блакитний, а не: жовтий і синій. Про австрійський говорили: чорно-жовтий. Про польський: біло-червоний. І так далі. Про канадський треба сказати: червоно-біло-синій.

Справа з прапором належить у відділі про родівник, бо під впливом англійської мови автор говорить про британський прапор як «червоний, білий і синій», а англійська мова може так висказуватися, бо вона прикметників колірів не відмінює, а всі коліри одного предмету може зв'язати в одну цілість при допомозі одного родівника. По англійськи говориться: "A (The) black and white dog," по українськи: «чорно-біла собака». Як англійське хоче сказати, що тут одна собака біла, а друга чорна, то він просто додасть перед другим коліром ще один родівник.

Взагалі англійська мова найшла в родівнику незвичайний засіб висказування різних тонких відтінків мови. І зовсім природно англійське навчаючись чужої мови, захоче висказувати їх і своєю новою мовою. Тому йому й треба сказати, як радить собі така «без-родівникова» мова.

Аджеж підчас коли в модерній англійській мові дві розмовляючі особи послугуються до себе тільки одним «ю», в українській мові є властиво аж три способи: 1) одна й друга особа говорять до себе «ти»; 2) одна й друга говорять до себе «ви»; 3) одна говорить другій «ти», а тамта першій «ви». Фаміліярність то ну дут усіх відносин пояснити не можна.

Не можна теж винясити справи, перекладаючи українське «викання» другій особі через англійське «thou», бо це слово має інші архаїчний або поетичний відтнок, а українське «тикання» не має в собі ні старовинні ні поетичності. Таке пояснення справу тільки замутує.

Українські дієслова.

Як усякому українцеві справляється багато труднощів зрозуміти англійські «tenses», так само кожному англійцеві справляється багато труднощів зрозуміти українські дієслова. Від автора підручника української граматики англійською мовою треба бажати об'єкшення цих труднощів. Та з того згаду в книжці гр. Шклянки ще трапляється немало помилок. Наприклад, ось пише:

«Він ішов додому додому. He used to go home with me».

Як хтось хоче сказати по англійськи те, що сказано по українськи, то треба би сказати: He was walking (with) me home.

Якжеж хтось хоче сказати по українськи, то сказано по англійськи, то треба би сказати: Він ходив додому додому.

«Над хатою літала пташка» перекладено: A bird flew over the house.

Повинно бути або: над хатою перелетіла пташка, або: A bird was flying over the house.

На 61. сторони подано в «ловичку»: козати — to fall in love; покохати — to love, to like.

Якби було написано наоборіт, то було би коректно. (Припускаю, що автор так і написав, а помилку зробили друкарі). Однак речення: «Вони один одного покохали» певно є баламутне, бо робить враження, що тут йде за двох мужчин. Краще було б сказати коротко й поправно по українськи: вони покохалися.

На 70. сторони автор перекладає: «Вони кохалися» на: they loved.

А little, якщо йому хотілось перекласти одним словом англійську фразу, то треба було сказати: подзвонити.

Недостат уступів про дієслова не подаю до кінця, бо можна ще сподіватися, що автор у другій частині граматики доповнить ці недосадки.

(Кінець буде).

МОНСУН ЗДЕРЖУЄ КАМПАНІЮ ЗА МІТКІНУ.

КИНДІ (Сейлон). — У північній Бурмі вже почався сезон монсунів з зливними дощами. Через те альянська кампанія за заняття японської твердині Міткіни звільняється. В альянських руках знаходиться вже одна третина твердині. В місті біля один з найбільших зав'язаних боїв цілої кампанії в північній Бурмі.

СПАЛИЛИ СИНАГОГУ В КАНАДІ

КВЕБЕК (Канада). — Поліція приписує пожежу жидівської синагоги Бет Ізраель, що згоріла попередньої ночі, підпалови невідомим злочинцям. Синагога була щойно основно перебудована і мала бути віддана до вжитку при величезній зливі. Якраз уночі перед палом почала горіти стіна, насичена газоліною.

ВІДВАЖНИЙ ПОДВИГ БРИТАНСЬКОГО СУБМАРИНИ.

ЛОНДОН. — Одна британська субмарина затопила більший німецький корабель, що стояв на якорі в одному єгипетському порті. Вона підїхала в ясну місячну ніч під самі гармати оборонних фортифікацій у порті й пустила на корабель торпеду через «баму» порту. Командант субмарини ждав на корабель коло порту, але як корабель не виходив через три дні, командант рішився піти за кораблем у порт.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

АНАСТАЗІЯ Г. БІЛОВУС

КАТРУСЯ

Оповідання з давньої минувшини.
(До друку зреджував Ол. Луговий).

23)

Та поки що втікачів Бог милував. Діставшись у околиці Яс — надумався втікач, кудись їхати далі чи на схід, чи на північ, у Галичину. Галичина та й усе правобережжя підлягала тоді Польщі. Вирвавшись з Туреччини, втікачам треба було застановитися над тим, щоб не потрапити у неволю гіршу від турецької. Але Побужжя й землі між Богом і Дністром належали Туреччині, й не знали було, чи вони пусті, чи ким будь заселені. Турецька влада, шість абди-каші Дорощенка, взагалі заявляла свої права на всі українські землі, однак ворожості до українців не змінила. У валці знайшлися люди з Галичини, але більшість походила з Подрипрова. Тож і рішили дістатися під захист Запорозької Січи, на запорозькі землі.

Катруся натовієм думала дістатися у рідні околиці, у Сокальщину. Знала, що нікого з рідні, чи навіть знайомих, вже не застане. Проминуло стільки літ! Вона попала в полон малою дівчинкою, а вертається жінкою у самому розквіті життя. Що до її свекрові з дочкою, то тим було однаково. Марія рідних місць не памятає, а Аїда в Туреччині й родилася. Всеж Марія зуміла Катрусю умовити не розбивати родини. Всі втікачі, кому нема куди й до чого вертатися, закладають на Запоріжжі свою оселю, на ухидицько-козацький лад. А хто хоче ріднім сторонам звідати, то зможе й через рік, два, вже трохи в Україні обжившись. І втікачі послухали

розумних слів, послухала й Катруся.

Незабаром на західному березі Інгула повстала невелика оселя Маріино, у честь жінки Османа-паші, приятеля України. Втікачі хотіли назвати село Османовкою, та занадто вже Туреччиною заносило від того імені, нагадувало полон... У скорому часі у нову оселю стали прибувати втікачі від мангаської неволі, оселя швидко стала розростатися. Молодішій колиці невідомі подружжя з дочками втікачів з північної Київщини та Полісся; знайшлися пари і для старших: то вдова якого будь поляглого у чистих сучкачах з ногайцями, буджаками або й молдаванами козака, то яка відважна втікачка, муж який загинув від нагнот мангаських поспіак. Церковного шлюбів не брали, та й священника не було в поближких околицях. Бурлаками зісталися тільки ті, що перед полоном ще були подружені, й не знали, що з їх жінками сталося. А їхати до дому на відвідини не мали змоги.

Проминуло так два роки. Люди розмножувалися, росли нехрещені діти... Аж третього року маринці повезли до далеких Черкас на продаж рибу і збіжжя і звідти привезли старого священника-черця з монастиря. Одного дня по приїзді ієрція разом звичаюся зо тридцять пар; новоповинчані хрестили часом і по двоє дітей. Життя в оселі унормувалося, селяни багатіли... Тільки їхні колишні пани, уся Османова родина жила сумно, не сподіючись від життя радощів. Катруся не раз намагалася їхати у Завишню, та її все відмовляли. Іхати у далекий світ з дитиною і безбезпечно було. На Правобережжя почалися протианські розрухи, грісували по краю польські війська, гірше татар вирізували і нищили населення. Десь на Фастівщині розправив крила до орляного лету сотник Семен Гурко-Палій, пізніший славний український герой: оборонець уполіссяних і покривджених панських підданців. Йому до помочи ставали сотники Абазин, Самусь, Іскра і Османенко. Про всіх-них у Маринім чули, дивувалися турецькому прізвищу сотника, але ніхто і не ду-

мав, щоб це був їхній пан, колишній старшина турецької гвардії.

XXI.

Селим Османенко врешті утратив всяку надію побачитися зо своєю родиною. Опинившись у козацькому війську, при всякій нагоді старався дістати хоч будь яку вістку: і через посылів, через купців, і через татарів, для тої цілі з кількома татарськими бєями навіть заприязнився. Десь вже шестого року його служби в Україні, знайомий купець, що вертав з Туреччини, розповів йому, що родина його зникла з усіми слугами й робітниками разом вже пару літ тому. Та що з ними всіма сталося — розвідати не міг. Сусіди думали, що всіх їх схоплено в лочи по саутанському наказу і вони десь мурдуються у в'язниці. Один лише старий турок, у когось Марія купувала коней, висловлював здогад, що родина Османа-паші мабуть виїхала у рідні краї і певно десь попала у руки ушкалів. А звідтам дорога проста — на невідомий ринок десь у Єгипет, або Триполі чи Марокко...

Вісткою Селим не був втішений. Думав, що колиб його родина дісталася в Україну, то якось далаб про себе чути. Колиж ні, то вона і справді мабуть десь погинула, або попала у неволю. Надумував зібрати козацьку ватагу й рушити у набіг на колицькою свою батьківщину, бодай помститися на турецьких можновладцях... Та його козацькі приятелі його відрадили: заносилося на повстання проти Польщі, що гнобила і мурдувала міліони невольників і Селимови знайдеться й тут куля чи шабля, як що мав зайву голову на плечах, — не доречне нести голову аж у Туреччину; щоб її там позбутися, і Селим послухав поради. Заприявся, що всі свої сили і здібності віддасть за звільнення селянства від ч

Новий податковий закон

Минулого тижня перейшов без опозиції новий податковий закон, який буде обов'язувати американських громадян від наступного року. Законопроект має ще дістати підпис президента, а що ніхто не надіється спротиву, отже вже тепер проголошують його постанови. Вони в засаді такі:

Звільнені від плачання податку.

Звільнення є одностайне для всіх. Прихід до \$5500 звільняє від усього податку для кожної особи. Досі було так, що лише самотні люди були звільнені від податку, коли їх прихід не досягнув \$500, а суруги були знов звільнені від приходу до висоти \$1,200, а потім діставали звільнення від \$350 на кожну дитину чи когонебудь на їхній утриманню. Тепер самотні будуть звільнені до висоти \$500, а чоловік та жінка до висоти \$1,000, тобто два рази по \$500. Хто має на примір четверо дітей, буде звільнений від податку до висоти зароблених \$2,000, значить 4 рази по \$500, а в теперішньому законі звільнення за 4 дітей доходило до висоти \$1,900.

В теперішньому законі все це була мова про Податок Перемоги („Викторі Текс“). Він був наложений у висоті 3% на доходи понад \$624 річно. В новому законі зовсім нема Податку Перемоги, а є нормальний податок 3% від річного приходу понад \$500.

Висота податку („Текс рейтс“)

Оплата податку обіймає тепер нормальний податок і над-податок („сортекс“). В теперішньому податку є нормальний податок у висоті 6%, а над-податок платився відповідно до приходу, починаючи від 13%. Новий скомбінований над-податок починається від 20% і доходить до 91%, отже він є на 1%—4% вищий від теперішнього. Тому, що над-податок платять лише люди з вищими доходами, тут про нього не будемо розписуватися. Нормальний податок платять люди, що не заробляють річно вище ніж \$5,000, всеодно, чи це робітники-заробітчані, чи незалежні підприємці, які не мають чистого доходу більше ніж \$5,000 по відтягненню бізнесових витрат. Тому, що нормальний податок відтягається при самім виплаченню робітничих заробітків, наемець повинен знати, скільки йому має відтягнути господар — підприємець. При кінці року підприємцеві видасть наемцеві посвідку, яку він побрав плату за свою роботу і скільки податку підприємцеві стягнув з цієї плати.

На відворотній стороні посвідки є подані деякі питання, на які робітник-податковець має відповісти і тоді йому вислати цю посвідку до податкового уряду. Там будуть поставлені питання: Скільки осіб має податковець на утриманню, скільки таких посвідок дістав податковець від підприємця, (податковець міг мати кілька різних робіт в різних департаментах у підприємця), скільки загально податковець заробив гроша і скільки заплатив податку, скільки гроша він дістав ще поза оцю заплату. Так виповнену посвідку податковець має вислати до податкового уряду („Трезюрі Департамент“) і там йому обрахують, скільки він має доплатити податку ще понад це, що йому відтягнув підприємець при виплаті заробітків. Коли податковець має ще доплатити, треба цю доплату вислати упродовж 30 днів. Як податковець заплатив забагато впродовж року, то податковий уряд зверне йому надплату. Треба мати на увазі, що все те

станеться шойно після 15. березня 1945 року.

Коли самотній має річного приходу понад \$5,000, або як жонатий чоловік з двома дітьми на утриманню має прихід понад \$6,000, тоді такі податковці мають обов'язок вислати окремий податковий виказ так, як це було досі і на те є призначені окремі аркушки.

Як хто є в когось на утриманню.

Батьки не платять податку за дитину на утриманню до висоти \$500. Таксамо за кожного чужого на утриманню не платити податковець податку до такої самої висоти. Але закон означає, хто є на чім утриманню. Отже звичайно на утриманню є діти або свояки, коли неспосібні до заробітків на себе самих. Дитина вважається на утриманню, коли на її утримання видають батьки більше ніж половину коштів, потрібних на утримання.

Постанови про утримання будуть ще розширені на інші особи. Але, як дитина заробляє \$500 річно, вона вже не вважається на утриманню і мусить платити сама податок. Як би дитина не заплатила, то за-платити за неї батько. Коли нелітні не мають річного приходу \$500, то такого приходу не треба виказувати загалом.

Видатки на добродійні цілі і на лікарську поміч

Дотеперішній закон дозволяв відтягнути від чистого доходу призначеного до оподаткування жертви й дари до висоти 15%. Новий закон дозволяє відтягнути 15% від загального річного приходу, а це буде більше, ніж 15% на добродійні цілі. Дотепер закон дозволяв звільняти від податку видатки на медичну обслугу, коли такі оплати на лікарів були понад 5% від чистого доходу. Новий закон дозволяє звільняти від податку видатки на медичну обслугу, коли вони є вищі ніж 5% понад загальний річний прихід (а не чистий дохід), отже тепер закон зменшає звільнення від податку медичних коштів.

Як високий буде податок?

Тут подаємо таблицьки плачання податку для орієнтації робітників-наемців:

Самотні люди:

Від річного заробітку \$2,000 будуть платити річно податку \$345.

Від річного заробітку \$5,000 будуть платити річно податку \$1,105.

Жонаті люди без дітей:

Від річного заробітку \$2,000 будуть платити податку \$245. Від річного заробітку \$5,000 будуть платити податку \$975.

Жонатий чоловік з двома дітьми:

Від річного заробітку \$2,000 буде платити податку \$45. Від річного заробітку \$5,000 буде платити податку \$755.

Це дуже загальні таблицьки, вистарчальні на тимчасові інформації. Коли прийде час плачання, їм можна буде дістати всюди, де платять податок.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ВСІХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

Головна канцелярія У. Н. Союзу дістає тепер запити від поодиноких відділів У. Н. Союзу в справі дивіденди. Запитують відділи, чи цього року буде уділена дивіденда, а як так, то коли.

Повіdomляємо, що дивіденда буде уділена, та одначе, з огляду на брак помітних сил, висилка щорічної дивіденди буде припинена. Сподіємось, що зможемо вислати дивіденду до відділів в другій половині червня.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК СВЯТКУЮТЬ ЮВІЛЕЙ УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВ НА УКРАЇНІ.

Цього року обходимо ми, американці українського роду, небувалий ювілей! Бо це вже 50 літ назбиралося від часу, коли перші наші емігранти з України, наші рідні лемки з Шамокина й околиці першу світську організацію заснували! Проминуло від того часу пів століття і за цей довгий час багато чого змінилось. Можна книги про це писати. І такі книги пише Український Народний Союз з нагоди своїх ювілеїв — 40-літнього і 50-літнього. Всі наші українські громади, де лише є відділи Українського Народного Союзу, святочно зустрічають Ювіля. З газетних оголошень видно, що українські громади солідно підготовляються до ювілейних концертів. Не лишайуть вони камінь на камінь, дзвонять в усі дзвони, скликають людей наших на Велике Свято — 50-ліття Українського Народного Союзу.

Слово „свято“ вже стало буденним в Америці, бо вживається його за частою всоди, де треба і не треба.

Та на Україні тим словом не кладають нерозважно. Там, як свідать церкві, то тоді всі до церкви, а як світське, то всі лаваю йому на зустріч.

З нагоди Ювілею Українського Народного Союзу хочу читачам пригадати, як то найстарше світське Товариство „Просвіта“ обходило перед цю війною 50-літній ювілей. Обходило воно його дуже скромно, мовчки, бо польська влада в страху перед величезною українською масою, що мала прихати до Львова на це свято, заборонила уряджувати яку небудє нараду.

І коли ми в Америці тремтимо нераз, чи прийде наша публіка на свято, то в старім краю погода, сніг, дощ, відадь, брак комунікаційних середників наших людей не застрашували і народні підприємства все мали маси людей.

А як „Просвіта“ дочекалася ювілею, то буквально вся Західна Україна вибиралася до Львова. Писав мені брат до війни, що з його села біля Перемішля 28 фір повезе людей на ювілей „Просвіти“ до Львова, бо не дістали дозволу їхати залізницею. Отже 100 кілометрів мали сільські ма-

ленькі коні мучитися для народної справи! Так шанував наш селянин матірне Товариство „Просвіту“, що в сухому хлібі вибирався в далеку дорогу до Львова, де йому треба буде під голим небом спати, бо такої маси людей, яка вибиралася на ювілей „Просвіти“ до Львова, ніхто не міг примістити і відповідно ними заопікуватися. А з другої сторони, як польська влада закарала їхати залізницею наші люди не розчарувалися, а рішили підводами їхати.

Навіть від нас, американських українців точніше сказати від Українського Народного Союзу, вибирався делегат на ювілей „Просвіти“ до Львова! Вибирався — та польський консул візи до краю не дав! Польський уряд, мовляв ради публічного спокою, теж закарвав святкувати ювілей „Просвіти“.

А тепер подумаймо, скільки ми в Америці щасливі! Ніхто нам не забороняє ювілей чи інших національних торжеств! Не мусимо товчиси підводами по розбитих „цисарських“ дорогах, бо ідемо автами, босами чи трамваями аж під саму галю. Ідемо на концерт добре попоївши і не мусимо журитися за нічліг!

Міркування логічні тепер такі: коли український селянин доказував до війни чудес в способах самопомочі, коли мав відвагу не зважаючи на урядову заборону робити те, що він робив, то ми американські українці повинні доказувати чудес, бо ми з цієї самої родини, з цієї самої крові!

Ювілейні Свята Українського Народного Союзу повинні в нас бути масовими демонстраціями по всіх наших громадах. Повинні це бути масові виступи, зокрема в наших великих осередках. Згадуя за це, бо Ювілейне Свято Українського Народного Союзу відбудеться в Шікаго в день 28. травня. Буде панакхда по всіх церквах! Буде концерт в Шопен Школі! А чи будуть люди? Це залежить від громадян. Отже приходіть і приводіть знайомих! Український Народний Союз ще дальше шукає за новими рекрутами — членами! З нагоди ювілею це найкраща пора нашим людям, що ще стоять осторонь, вступити в члени Батька Союзу!

Степан Куропась, гол. контролор У. Н. С.

яльність у двох напрямках. Відкрито низку нових агенцій, а разом з цим доручено їм всім не тільки реєстрацію існуючих вільних місць, але також розслід можливостей праці у найближчій майбутності.

Всі агенції Бюра Праці у містах, що мають більше як 100,000 населення та у всіх головних осередках стейтів, без огляду на величину тих осередків, мають збирати що два місяці точні дані про те, скільки робітників є на праці, скільки покинуло, як праця розвивається чи занепадає, яка платня та яких спеціальних робітників треба.

Головне федеральне Бюро Праці буде опрацьовувати ті відомості так, щоб з них було видно, де є можливість найти працю, як за неї платять, у яких фахах є кращі вигоди, а в яких гірші, які є мешкальні умови та які вигляди на будуче. Ті відомості будуть зясовані у відповідних звітах, з яких ветерани зможуть орієнтуватися, де їм шукати праці. На підставі таких звітів, що будуть відновлюватися кожних два місяці, місцеві агенції зможуть давати доцільні поради і вказівки шукаючим праці ветеранам.

Військові шпиталі, місцеві фельдні, армійські і прибережно-сторожів команди, та всілякі агенції, заінтересовані ветеранами, зажадали, щоб їм посилати такі звіти. На їх підставі вони будуть помагають звільненим воякам находити працю. В тих звітах вони находитимуть потрібні інформації включно з назвами важливіших підприємств, годинами праці, мешканцями обставинами, місцевими відносинами та можливостями доїзду до даного міста чи околиці.

Ця обслуга ветеранів буде, очевидно, зростати в міру того, як зростатиме число вертаючих з війни вояків. Вона з часом стане таким важним чинником у переході з воєнного на мирний стан, як були асентерункові комісії при переході з мирного стану на воєнний, себто одним з засобів демократичного налагодження життя у воєнний і післявоєнний час.

Загальна Рада — ФЛС.

Нема способу проти цього.

— Уже четвертий день зчегри спізняється до праці — каже хазяйка до шоденної послугачки.

— Я заспала — пояснює послугачка.

— Але я тобі дала будильник; що ти зробила з ним?

— Поставила в кімнату, пані.

— Але чи ти його накручуєш перед сном?

— Зовсім природно, пані.

— Ну й що, будильник не дзвонить рано?

— Тож то й клопіт, пані, що він дзвонить тоді, як я сплю й не можу чути.

БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ СВ. СОФІЇ
39 WEST 22nd STREET, BAYONNE, N. J.

ТОРЖЕСТВЕННЕ ПОСВЯЧЕННЯ

ГОЛОВНОГО ПРЕСТОЛА, КИВОТА І ДВОХ БІЧНИХ ПРЕСТОЛІВ

В НЕДІЛЮ, 28. ТРАВНЯ (May 28, 1944)

Кивот і престолі, та до них образи виконав дуже гарно в українському стилі ІОСИФ БУКАТА

В 11. год. рано відбудеться це торж. посвячення, якого довершить Високопреосвящений Владика ІВАН ТЕОДОРОВИЧ при асисті пароха о. д-ра В. Клодницького та доколичних священників. Відтак соборна Архієпископа Служба Божя. Буде співати місцевий церковний хор.

З нагоди великого торжества й завітання Архієпископа до нашої ново-збудованої церкви відбудеться зараз по Службі Божій (в 1:30)

БЕНКЕТ

На це торжество запрошені GOVERNOR стейту Нью Джерсі WALTER E. EDGE, SENATOR ALBERT HAWKES і інші визначні американці.

ЗА УРЯД: о. д-р В. Клодницький, парох; Микита Пахолок, предс.; Михайло Коціньський, кас.; Іван Довгань, секр.

Довга служба.

В однім військовім таборі в південнім стейті йшли довгі воєнні вправи в гарячий серпневий день. Сержант гонив свіжих рекрутів то в одну то в другу сторону, не даючи їм години спочинку.

Саме переходив капітан коло чети, що так завзято відбувала військові вправи. Трапи-

лося, що один рекрут, перемучений маршами й зворотами, винустив кріс з рук. Капітан прикидався рекрута до себе тай питається його:

— А як довго ти служиши при армії?

— Ой, ой, уже цілий день!

— Вистогнав рекрут.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ: 10, 18, 23, 54, 59, 67, 84, 138, 250, 254, 262, 277, 350, 370, 381, 387, 390, 414, 421, 434 СТЕЙТУ КОНЕКТИКОТ.

Повіdomляємо, що

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ У. Н. СОЮЗУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, 28. ТРАВНЯ (MAY 28, 1944)

В НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.

ST. KAZEMER HALL, 339-GREEN STREET.

Рано буде відправлена в місцевий укр. католич. церкві Служба Божя, а після панакхди за перших членів У. Н. Союзу.

В год. 2. пополузі пічнеться КОНЦЕРТ, на якому виступить місцевий хор під управою диригента П. Кісла, солістки панни М. Бурбела, п-на Г. Березицька і В. Чернявська. Шкільні діти будуть декламувати. Святочні промови виголосить п. Р. Слободяни, гол. касер У. Н. С.; п. С. Шумейко, редактор Юкрєйний Вікн. і п. А. Маланчук, організатор У. Н. С.

Шановні Союзники! Старайтесь прийти численно, щоб гідно вшанувати той золотий ювілей нашої найстаршої організації в Злучених Державах.

Комітет.

Важне для Дітройт і Околиці!

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ: 20, 75, 94, 141, 146, 175, 183, 203, 292 і 444

відбудуться

В НЕДІЛЮ, 4. ЧЕРВНЯ (JUNE 4, 1944)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 4655 MARTIN AVE. разом зі святкуванням 8. Річниці Копання Фундаменту Українського Народного Дому.

ПРОГРАМА буде складатися з виступу Дівоного Хору під управою панни С. Андрусевич, та з промов д-ра Кібзея, гол. контролора: В. Дамка, гол. радного і Д. Блазенького, організатора У. Н. С.

Початок програми: 3. год. пополузі.

Просимо хазяїнь заряди відділів добровільно підготувати щодо цих зборів. Всі члени У. Н. Союзу з Дітройт і околиці повинні бути присутні. Всі урядники відділів обов'язково мусять бути на зборах.

На зборах обговоримо плани організування нових членів в Ювілейний Річ. Прийдіть всі на ці Організаційні Збори і приведіть своїх приятелів та знайомих. Ювілейний Річ Союзу кличе нас до сповнення свого обов'язку супроти нашої Народної Інституції.

101,5 ЗА КОМІТЕТ: Д-р А. Т. Кібзея і В. Дамк.

УВАГА! САВТ ДІРФІЛД, МАСС., І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ: 52, 199, 207 і 253

відбудуться

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ У. Н. СОЮЗУ

В НЕДІЛЮ, 11. ЧЕРВНЯ (JUNE 11, 1944)

В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ, SOUTH DEERFIELD, MASS.

В годині 10 рано буде Служба Божя за здоров'я членів. По Службі Божій буде Панакхда за померлих членів У. Н. Союзу.

В годині 1. пополузі пічнеться БЕНКЕТ. Святочну промову виголосить гол. секретар У. Н. Союзу Д. Галичун. Промовляти будуть також гол. радний Н. Давискиба і організатор А. Маланчук.

Шановні Члени, Членині й Громадяни! Ювілейний Комітет просить нас усіх прийти на це велике свято та пошанувати пам'ять і заслуги тих перших піонерів, котрі заклали У. Н. Союз.

Дохід з Бенкету призначений на Амер. Червоний Хрест і на українські цілі.

101,110

Ювілейний Комітет.

